

THE 19TH EDITION OF THE INTERNATIONAL CONFERENCE
EUROPEAN INTEGRATION
REALITIES AND PERSPECTIVES

Phraseology and Stylistics in Liviu Rebreanu's novels

Mihaela Voicu-Stanciu¹

Abstract: In this paper, I will try to prove the strong connection between two linguistic disciplines, phraseology and stylistics. Most of all, I aim at highlighting the stylistic component of the existing phraseologisms in Liviu Rebreanu's novels, a component which gives the language used by Rebreanu a high degree of expressiveness. At the same time, I will try to apply some ideas theorized by Iorgu Iordan and Tudor Vianu.

Keywords: phraseology; stylistics; Tudor Vianu; novels; Liviu Rebreanu

1. Definition of stylistics

As a study discipline, stylistics has entered the concerns of many linguists, but we will stop at the definition given by Ion Coteanu, who notes that stylistics deals with “the study of language in action, the research of how speakers use their speech in a circumstance or other.” (Coteanu, 1973, p. 8). Stylistics is valued by linguists as giving “advice” to the speaker on how to express himself linguistically, in choosing words and combining them to achieve a logical yet expressive speech. Regarding the “language and style of the writer”, some specialists claim that they belong to linguistics, others claim that the research is addressed to literary criticism and aesthetics, referring to the artistic content of the writer's language.

2. Iorgu Iordan's Stylistics

Romanian linguistics has known three orientations, each represented by Dumitru Caracostea, Iorgu Iordan and Tudor Vianu. In developing Ch. Bally's ideas, Iorgu Iordan distinguishes between style (aesthetic stylistics) and linguistic stylistics. In his view, aesthetic stylistics is concerned with “the study of style, i.e. the study of all the linguistic means used by a writer (or speaker) to achieve certain artistic effects.” (Iordan, 1975, p. 11). In other words, style belongs to the individual and is also influenced by the writer's ability to use the means of common language when expressing his ideas and feelings in an artistic way. So the style is worked, enriched, chiseled, polished. On the other hand, linguistic stylistics

---

¹ PhD in progress, Doctoral School of Philology, UNSTPB, University Center of Pitesti, Romania; Address: 7 Aleea Școlii Normale, Pitesti, 110254, Romania; Corresponding author: mihaelavoicu87@yahoo.com.

has at the center of its concerns “facts of a linguistic community, looking at them from the point of view of their affective content” (Iordan, 1975, p. 12).

About these, the linguist Șt. Munteanu affirmed that they are under the sign of spontaneity, they are not thought out in advance and are manifested without any aesthetic intention. “They are spontaneous, devoid of the speaker’s aesthetic intention; for example, to characterize someone’s immoral behavior, the speaker momentarily possessed by a state of mind of rebellion may call such a person sinful, infamous, hateful, etc.” (Munteanu, 1972, p. 60). These terms deeply express and nuance the feelings of the speaker, being also influenced by his state of mind. This is where expressiveness comes from.

Related to the expressiveness of the language, Iorgu Iordan speaks of constructions called “isolations”, such as: *pierde-vară* (lit. ‘lose-summer’), *brânză-n sticlă* (lit. ‘cheese-in-glass’), which he considers “images, that is, metaphors and actual comparisons. They give popular and familiar speech plasticity, color, life, just as figures of speech enliven poetic language.” (Iordan, 1975, p. 267). All these mentioned by the linguist fall into the sphere of phraseologisms.

Analyzing the direction of Iorgu Iordan, Dumitru Irimia makes an interesting opposition of the two concepts, stylistic (linguistic) vs. the study of style, which he defines in features such as “spontaneous, natural, affective expressiveness - voluntary, artificial, aesthetic expressiveness” (Irimia, 1999, p. 12). In the writers’ texts, it is observed how the poetic/poietic function, responsible for structuring the literary text according to its semantic universe, dominates the expressive one, responsible for structuring the text in relation to the author’s affective states. The concept of stylistic expressiveness was born from the communion between the affective and the creative imaginary dimension of the human being.

3. Tudor Vianu’s Stylistics

The researches of Tudor Vianu propose unique stylistics of the linguistic text of any type, having its roots in the language used in the act of communication: “We therefore distinguish in the acts of language a core of communication and a surrounding area of individual expressiveness.” (Vianu, 1968, p. 41). In other words, the style is defined by the way in which the expressiveness of a text is constituted, exists and manifests itself. T. Vianu tried to give stylistics the title of autonomous science, which has at the center of its concerns the facts of expression in which the individual attitude of the speaker or writer extends and nuances the general objective communication.

In the well-known article, *The double intention of language and the problem of style*, T. Vianu starts from his conception, according to which language has two functions. In other words, “the linguistic fact is at the same time reflexive and transitive. The man who produces it is reflected in him, and all the people who know him are touched by him” (Vianu, 1965, p. 21). Analyzing the concordance between the two intentions, they are inversely proportional. If the transitive value is high, that is, the intention is manifested on the recipients, then the reflexive value decreases, the affective state of the sender disappears slightly, moving towards anonymity. However, there are also situations when the two intentions cooperate, harmonize, even if the level of one is predominant, and here we include repeated expressions, greeting or politeness formulas, etc.

In another article, *Style research*, we find Vianu expounding the fundamental principles on which his stylistic orientation is based. The first of these refers to the fact that “the particularities of expression which he studies are not mere facts of ascertainment, but facts of appreciation, values” (Vianu, 1968, p. 42). The researcher of style analyzes the core of communication and the accompanying expressive notes, which find their source in his sensitivity: “Language facts must therefore not only be understood, but

also felt” (Vianu, 1968, p. 42). In analyzing a writer’s style we must first observe his relations with other styles and then with language in general. Another principle refers to the values of style that are built on the core of communication, starting from the first level, phonetics, and passing through all the others, since the stylistic categories are of the same nature. The facts of style will be delimited from other lexical categories, as they return with a certain frequency and are part of the writer’s artistic formula. A writer’s style should not be isolated, it should be analyzed through the prism of the influences of his predecessors and should also be viewed in relation to those who will follow him. Also, in a stylistic research, both the relationship with literary history and the one with the history of society must be taken into account.

4. Definition of Phraseology

Another discipline that falls within the scope of our research is phraseology, it has interference with many other disciplines, but very strongly with stylistics. The richness and beauty of a language are influenced, to a large extent, by the resources of expressiveness, but especially by the phraseological lexical background.

Iorgu Iordan defined phraseology as the discipline that deals with “syntactic combinations whose meaning is unitary and differs from that of the constituent elements taken one by one or linked otherwise than in the respective formula.” (Iordan, 1947, p. 252). The meaning that interests us is the one that contributes to the lexical richness of the Romanian language, to its expressiveness, to the shaping of some styles. Theodor Hristea believes that “the true richness of a language is given, to a large extent, by its phraseological richness. It can even be said that, after the actual “lexical thesaurus”, the “phraseological” one allows us more than anything else to classify a language among poor, rich or very rich idioms” (Hristea, 1984, p. 134).

4.1. Statistics of Phraseology from Liviu Rebreanu’s Novels

In what follows, we will follow the expressive component of phraseology, taking Liviu Rebreanu’s novels as lexical support. The analysis we will present is part of a larger research, our doctoral thesis. We initially proceeded to divide the phraseology on the two levels, as follows:

The novel	Approximate number of phraseological units narrative plan	Approximate number of phraseological units dialogue plan
<i>Ion</i> (1920)	177	106
<i>Pădurea spânzuraților</i> (1922)	65	32
<i>Adam și Eva</i> (1925)	89	17
<i>Ciuleandra</i> (1927)	32	21
<i>Crăișorul Horia</i> (1929)	79	34
<i>Răscoala</i> (1932)	140	110
<i>Jar</i> (1934)	51	36
<i>Gorila</i> (1938)	79	65
<i>Amândoi</i> (1940)	59	43

From the table above, it can be seen that the narrative plan has a higher weight of phraseology than the dialogic one, thus having a higher degree of expressiveness. In this sense, it can be stated that Liviu Rebreanu breaks a discursive tradition highlighted by G.I. Tohăneanu (1969, p. 130 et seq.) and demonstrated by Cr. Munteanu. (see Munteanu, 2006, pp. 150-158; cf. also Munteanu, 2013, p. 155 et seq.). This refers to the differentiation, from the point of view of expressiveness (stylistic), between the narrative plan and the dialogue plan, taking into account only the phraseological units.

4.2. Common Expressive Phraseology in the Narrative Plane

Since the language of the narrator is more expressive than that of the characters, from the point of view of phraseology, we have identified phraseology that the author uses in at least two novels, of which we will list the expressive ones to show how they contribute to increasing the expressiveness of the language in the narrative plan:

- *a alerga după cai verzi* ‘to look for something impossible to find, to be confused, bewildered’ (lit. “to run after green horses”): “Avea uneori clipe când își zicea că se poartă ca un prostănac, *alergând după cai verzi*, în loc să stea de vorbă cum se cuvine și să încerce o învoială cinstită.” (Rebreanu, 1920, p. 209); “Bărbații se jurau că nici n-au văzut pe Ursu Nicula, iar muierea prinse a blestema că-i sperie copiii și-i răscolește casa pentru *cai verzi pe pereți*” (Rebreanu, 1983, p. 172).
- *a bate toba* ‘to announce, by beating a drum, a communication of public interest; to divulge, make public a secret’ (lit. “to beat the drum”): “Probabil însă că se cam știe în Armandia, căci nu se poate ca tata să nu fi bătut toba...” (Rebreanu, 1920, p. 125); “Boerescu era încurcat mai ales din pricina lui Titu Herdelea care s-ar putea să bată toba pe la București ce-a auzit în județul lui și să-i scoată faima că e prefect slab.” (Rebreanu, 1932, p. 454); “D-na Rosmarin a aruncat câte-o aluzie, dar s-a oprit înainte de a fi înțeleasă de ceilalți socotind că n-ar fi cuviincios să bată toba despre lucruri care încă nu-s sigure.” (Rebreanu, 1934, p. 99).
- *a se da pe brazdă* ‘to straighten up; to get used to a new situation, to adjust’ (lit. “to get on the furrow”): “George, observând îndată schimbarea, s-a bucurat mai întâi crezând că *s-a dat pe brazdă*.” (Rebreanu, 1920, p. 116); “Nici în casa socrului său, Gaston nu se dădu pe brazdă.” (Rebreanu, 1925, p. 927)¹; “Mircea spera și el că Gavrilescu îi va acorda bătrânului o mână de ajutor, ca să nu-l mai vază mereu tremurând de frica eliminării, și declară misterios că la urma urmelor Gavrilescu va trebui să se dea pe brazdă.” (Rebreanu, 1934, p. 25).
- *a cădea la pat* ‘to get seriously ill’ (lit. “to fall to bed”): “Căzu la pat, într-o zi, din senin.” (Rebreanu, 1925, p. 960); “Era convins că biata femeie numai de nemâncare a căzut la pat și zace de atâta amar de vreme și că, hrănită zdravăn măcar câteva zile, s-ar împiciorongi mai bine decât cu orice leacuri.” (Rebreanu, 1932, p. 651).
- *a cere mâna cuiva* ‘to propose to someone’ (lit. “to ask for someone’s hand”): “Știind că Pinteia ceruse mâna Laurei și trecându-i prin mână telegrama, nu l-a lăsat inima să nu fie cel dintâi care trimite familiei întregi felicitările cuvenite.” (Rebreanu, 1920, p. 124); “Dezlegarea a adus-o profesorul de la Aiud care în sfârșit a venit ceremonios și a cerut mâna Elenei.” (Rebreanu, 1938, p. 240).
- *a se crăpa de ziuă* ‘to be day’ (lit. “to break the day”): “Ana plecă într-adevăr cum se crăpă de ziuă.” (Rebreanu, 1920, p. 271); “Pe când se crăpa de ziuă Isbășescu se strecura prin grădină spre Bîrlogu, fără să fi văzut cum arde castelul Iuga și fără să se mai uite înapoi...” (Rebreanu, 1932, p. 685).
- *a-și da aere* ‘to take an attitude of superiority, to want to appear important; to be conceited, to be confident, to pretend’ (lit. “to vent”): “Singur feciorul notarului, studentul, se prefăcea că nu pricepe românește; deoarece însă își dădea aere de gravitate savant, lui Titu îi era scârbă de el și-l ocolea. (I, p.199); “Nu-i păru rău nici mai târziu, când se liniști, că a rupt și cu Rotaru pe care l-a făcut ministru și care totuși își dădea mereu aere de protector față de dânsul...” (Rebreanu, 1938, p. 546).

¹ In the following, to save space, we will refer only to AE (= Rebreanu, Adam and Eva).

- *a-și da sufletul* ‘to die’ (lit. “to give his soul”): “Până să vină dânsul, femeia *și-a dat sufletul*.” (Rebreanu, 1920, p. 56); “Pe Madeleine iarăși, de când a văzut-o întâia oară, i-a venit mereu s-o strângă la piept până-și va *da sufletul* în brațele lui. (Rebreanu, 1927, p. 56).
- *a da de veste* ‘to bring to the knowledge, to bring the news, to notify, to announce’ (lit. “to report”): “Ilie trebuie *să-i fi dat de veste*, iar George a asmuțit pe Baci.” (Rebreanu, 1920, p. 36); “După ce-l dezmetici, îi porunci să meargă (...) și să le spuie tuturor *să dea de veste* oamenilor că s-au sculat crișenii pentru dreptate ...” (Cr. H, p. 186)
- *a da în vileag* ‘to make known, to reveal, to divulge in public’ (lit. “to expose”): “În fiecare minut se aștepta *să i se dea în vileag* păcatul și așteptarea aceasta era mai chinuitoare ca însăși conștiința greșelii.” (Rebreanu, 1920, p. 174); “Recunoștea că face o nebunie, că își distruge viața, că *își dă în vileag* rușinea...” (Rebreanu, 1934, p. 190)
- *a da o mână de ajutor* ‘to give support’ (lit. “to give a helping hand”): “Cârciumăreasa care-l simpatiza fiindcă-i făcea complimente, îi *dădu o mână de ajutor*, scoțându-i pe furiș paltonul din odaia unde chefuliau domnii.” (Rebreanu, 1920, p. 153); (C, p. 31); “Alt gând îi spuse imediat că ar fi singur și dacă va avea nevoie de ceva, n-ar fi cine *să-i dea o mână de ajutor*.” (Rebreanu, 1938, p. 556); “Delulescu se arătă de asemenea gata *să dea o mână de ajutor*.” (Rebreanu, 1940, p. 626)
- *a da piept* ‘to oppose someone or something; to confront someone or something directly, to fight someone’ (lit. “to give chest”): “Învățătorul zâmbi trist și, în vreme ce tânărul își dezvoltă ideile naționale, se gândi că tot așa a fost odinioară și dânsul, demult, până ce n-a știut ce sunt sarcinile vieții, până ce nu *a dat piept cu lumea*.” (Rebreanu, 1920, p. 232); “Mai este apoi de lipsă să se îngrijească și de arme, că mâine-poimâine *vor da piept* cu nemeșii înarmați bine și împotriva lor nu se poate lupta numai cu toporul și ci coasa prefăcută în sulică.” (Cr. H, p. 202)
- *a da târcoale* ‘to revolve around someone or something, to walk around’ (lit. “to go round”): “Când a aflat însă că în schimb George a început *să dea târcoale* fetei, l-a cuprins o mânie mare, a trântit și a suduit toată ziua, s-a certat cumplit cu Glanetașu...” (Rebreanu, 1920, p. 78); “Pe seară se întâlni cu feciorul său Ion care, neștiind că și bătrânul umbla pe-aici, venise să mai dea târcoale Ilinei lui Ion Mătieșu.” (Cr. H, p. 182); “I-a atras atenția chiar atunci și lui Rosmarin care, la rândul său, avea impresia că Dandu cam *dădea târcoale* fetei celei mici a lui Gavrilescu.” (Rebreanu, 1934, p. 138)
- *a face curte* ‘to seek to win the favor, sympathy, love of a woman; to court someone’ (lit. “to court”): “Bătrânii dovedeau fetelor că Aurel Ungureanu e o pușlama care-și pierde vremea *făcând curte* Laurei, fără să-i treacă măcar prin minte s-o ia de nevastă.” (Rebreanu, 1920, p. 87); “De aceea Domșa îi *făcea puțină curte*, în speranța că îi va atrage atenția asupra domnișoarei Marta, o fetiță de vreo șaptesprezece ani, drăgălașă și isteată cum nu s-a mai pomenit pe valea Someșului...” (Rebreanu, 1922, p. 504); “În realitate se jena de d-na Alexandrescu din pricina Tanței căreia începuse *a-i face curte* foarte stăruitor.” (Rebreanu, 1932, p. 443); “Alistar era în relații mai apropiate cu Gavrilescu, mânca deseori în casa lui și *făcea curte* fetelor mai în glumă, mai în serios, după împrejurări și fără nici un rezultat...” (Rebreanu, 1934, p. 40); “Babila râse cochecet. De la nunta Corinei rămăsese cu credința că Pahonțu o place și ar vrea *să-i facă curte*, ca mai toți bărbații care se apropiau de ea.” (Rebreanu, 1938, p. 404)
- *a se face luntre și punte* ‘to try by all means and by all means to achieve or achieve something or to prevent the achievement of something’ (lit. “to be done inside and on deck”): “Nu trecea o zi fără să se ducă prin Jidovița, *să se facă luntre și punte* baremi s-o vadă, să-i culeagă un zâmbet cu înțeles sau o privire drăgăstoasă... (Rebreanu, 1920, p. 180); “Ea abandonase și pe Tănăsescu hotărâtă acumă *să se facă luntre și punte* ca Liana să ia pe Dandu.” (Rebreanu, 1934, p. 59)

• *a fi cu ochii în patru* ‘to be careful, to proceed with great care, to guard oneself well’ (lit. ‘to be wide-eyed’): “În schimb îi făgădui și ea că va merge să-l vadă, fiindcă de acum nu mai poate trăi fără iubirea lui, deși trebuie să fie cu ochii în patru, căci o lume întreagă umblă să-i sfășie inima...” (Rebreanu, 1920, p. 183); “Pe urmă îi zise îngrijorat că vor trebui să fie cu ochii în patru, să nu se pomenească cu vreun atac bruscat, având în vedere schimbarea diviziei.” (Rebreanu, 1922, p. 555); “Căpitanul satului răspunde cu capul de toate și prin urmare să fie cu ochii în patru.” (Cr.H, p. 217); “Boiangiu de asemenea spuse că și primarul să fie cu ochii în patru, că postul e slab, abia cinci oameni cu dânsul împreună.” (Rebreanu, 1932, p. 541)

• *din fir a(in) păr* ‘detailed, thorough’ (lit. ‘from hair to hair’): “Laura și Ghighi, mezina familiei, tăbărâra pe el, să le povestească tot, *din fir a păr*.” (Rebreanu, 1920, p. 58); “Ca să nu strice cheful domnișorului, stăpâna își reținu dojenile aspre ce-i stăteau pe limbă pentru Rudovica, sperând în taină că Apostol îi va povesti *din fir în păr* ce-a pățit cu notarul.” (Rebreanu, 1922, p. 623); “Se ținură gaia după aprod, pe diferite coridoare, până se pomeniră în fața unui domn bătrân, chel și ursuz, care-i lăsă să-și spuie toată povestea *din fir în păr*.” (Rebreanu, 1932, p. 489); “Și, firește, tot ea povesti *din fir în păr* desfășurarea audienței, fără să lase pe Liana să scoată un cuvânt.” (Rebreanu, 1934, p. 69); “Cintia ținea însă să afle din fir în păr tot ce a fost și ce n-a fost...” (G, 425); “Spiru trebui să-i povestească *din fir în păr* deschiderea testamentului mai întâi, de unde Vasilica sperase o parte frumoasă pe care plănuseră de mult s-o facă donație îndată nepoțelului lor iubit.” (Rebreanu, 1940, p. 735)

• *a-i fugi pământul de sub picioare* ‘it is said when someone loses their balance and is ready to fall or feels like they are losing control of a situation’ (lit. ‘to run the ground from under his feet’): “Platamonu simțea că-i fuge pământul de sub picioare.” (Rebreanu, 1932, p. 415); “... îngălbeni Pahonțu parcă *i-ar fi fugit pământul de sub picioare*.” (Rebreanu, 1938, p. 419)

• *a înghiți în sec* ‘to swallow empty, without having anything in the mouth; to refrain from something, to curb a desire (especially the desire to eat something)’ (lit. ‘to swallow in sec’): “Și, într-adevăr, Groșoru îl suci și-l învârti până ce Belciug făcu fețe-fețe, *înghițind în sec*, iar în cele din urmă declară singur că-și retrage plângerea.” (Rebreanu, 1920, p. 358); “Doar Lupu Chirițoiu se plângea că au cheltuit atâția bani degeaba. Luca recunosc și *înghiți în sec*.” (Rebreanu, 1932, p. 491)

• *a întoarce foaia* ‘to change one’s behavior or attitude towards someone, becoming harsher’ (lit. ‘to turn the page’): “strigă că are să se ducă la boierul Miron, să-i cadă în genunchi... Boiangiu se supără: să nu-i facă lui neplăceri, altfel *întoarce foaia*.” (Rebreanu, 1932, p. 521); “... având grijă să-i atragă atenția că nu șade frumos pentru un om cu studii înalte să fie amestecat între derbedei și să nu-l mai prindă pe-acolo că pe urmă *întoarce foaia*.” (Rebreanu, 1938, p. 534)

• *a lăsa în plata Domnului* ‘to stop taking care of someone, to leave to fate, to leave alone’ (lit. ‘to leave in the Lord’s payment’): “Dintru-ntâi se gândise să-l lase în plata Domnului, că-i beat și e tatăl Anuței...” (Rebreanu, 1920, p. 29); “Când a înțeles că nu se poate învoi cu Florica, după ce a răbdat și a înghițit șapte ani, s-a hotărât să o lase în plata Domnului și să-și înjghebeze altă gospodărie.” (Rebreanu, 1932, p. 399)

• *a-și lua inima-n dinți* ‘to take courage, to decide to do something’ (lit. ‘take his heart in his teeth’): “Nemaiputând-o suferi, își luă inima în dinți și se uită drept în ochii vrăjmași, plecând apoi capul în semn de salutare.” (Rebreanu, 1920, p. 232); “După multe stăruinți gornicul își luă inima în dinți și se duse înlăuntru cu rugămintea lor.” (Cr. H, p. 163); “După o pauză, care i se păru un secol, își luă inima în dinți, și, potrivit-și pălăria în cap cu mare băgare de seamă, ca și când n-ar fi fost sigur dacă face bine sau nu că se acoperă, urmă cu un glas învăluit de emoție.” (Rebreanu, 1932, p. 300)

• *a lua la goană* ‘to run someone over’ (lit. “to rush”): “Și apoi continuă să pândească poalele până ce vreo babă indignată îi *ia la goană*, ceea ce nu-i oprește ca peste câtva timp să reînceapă.” (Rebreanu, 1920, p. 15); “...dar oamenii, nătângi și proști, nu înțeleg de vorbă bună și parcă înadins numai pe acolo umblă... Militarii au tot închis ochii și s-au mulțumit *să-i ia la goană*.” (Rebreanu, 1922, p. 664); “Pantelimon însă izbuti să se smulgă din strânsoarea lui Boiangiu și *o luă la goană*, după ceilalți, având totuși și el pe fața stâlcită de lovituri același râs uluit.” (Rebreanu, 1932, p. 372).

• *a o lua la sănătoasa* ‘to run’ (lit. “to take her to the doctor”): “Până ce se învârti dânsul să apuce biciul s-o croiască, Ana *o luă la sănătoasa*, fără să fi avut vreme să plângă de durere, deși obrazul stâng i se roșise, iar din nas îi curgea un fir de sânge.” (Rebreanu, 1920, p. 271); “În aceeași vreme pandurii îngroziți căutau *s-o ia la sănătoasa*, dar nu puteau străbate prin mulțimea vânzolită.” (Cr. H, p. 191); “Pe urmă, cuprins și de neputințe și de groaza mortului ce zăcea deasupra lui, și-a zis că ar fi mai cuminte *să o ia cumva la sănătoasa*, mai cu seamă când a văzut că a venit la priveghi Marioara, în care inima lui avea mai mare încredere.” (Rebreanu, 1932, p. 684)

• *între patru ochi* ‘without witnesses, in privacy’ (lit. “between four eyes”): “Nădejdea ei era drumul cel vechi, unde va putea rămâne *în patru ochi* cu Aurel.” (Rebreanu, 1920, p. 98); “Miron Iuga rămase *în patru ochi* cu Nadina, o privy un răstimp atât de scrutator că ea se miră și întrebă.” (Rebreanu, 1932, p. 404)

• *în doi peri* ‘ambiguous, hesitant, without convincing’ (lit. “in two strokes”): “Herdelea vorbea atât de blând că Titu nu găsi puțința să se supere. Dar, fiindcă voia să se sfătuiască mai întâi cu Rozica, răspunse *în doi peri*.” (Rebreanu, 1920, p. 183); “răspunsurile *în doi peri* nu descurajau deloc pe gropar, ba dimpotrivă, îl întăreau.” (Rebreanu, 1922, p. 580); “De aceea și acuma îi păru rău că a scăpat vorba către Puiu și căută să scape cu răspunsuri mai *în doi peri*.” (C, p. 100); “Horia dădu răspunsuri *în doi peri*.” (Cr. H, p. 273); “Auzi răspunsuri blânde, dar *în doi peri*.” (Rebreanu, 1932, p. 534); “... zise dânsul deodată răspunzând *în doi peri* la o frază *în doi peri* a nașului care încerca să bage o mică zâncanie între Rotaru și doi colegi de guvern.” (Rebreanu, 1938, p. 320)

• *a-și pierde mințile* ‘to go crazy or be crazy’ (lit. “to lose one’s mind”): “Vina este numai a lui însuși, fiindcă în ultimul moment *și-a pierdut mințile* de bucurie și s-a cununat înainte de-a vedea hârtiile date la cărțile funciare.” (Rebreanu, 1920, p. 269); “De altfel reprezentantul poporului în misiune parcă *și-ar fi pierdut mințile*.” (Rebreanu, 1925, p. 948)

• *a se scula cu noaptea-n cap* ‘to get up very early’ (lit. “to wake up with the night in the head”): “Herdelea, fiindcă se culca totdeauna o dată cu găinile, *se scula veșnic cu noaptea-n cap*, ieșea în ogradă și schimba noutăți cu toți trecătorii.” (Rebreanu, 1920, p. 58); “*Se sculă cu noaptea în cap* și sculă și pe Ion care, de trudit ce fusese de la horă, nici nu putuse asculta până la capăt povestirea lui Vasile, că-l copleșise somnul mai tare decât toate aventurile” (Cr. H, p. 186); “*S-a sculat cu noaptea-n cap* și a cicălit mai vârtos pe Solomia, care însă nu lua în seamă parcă ar fi trait pe altă lume.” (Rebreanu, 1940, p. 603)

• *a-i sosi ceasul* ‘to arrive for someone the decisive moment or death’ (lit. “his time has come”): “În aceeași clipă și dădu seama deodată că i-a sosit ceasul.” (Rebreanu, 1920, p. 448); “Ultimul mormânt îl construise Miron Iuga. Într-însul odihnea de câțiva ani soția lui. Era zidit în piatră, boltit și vast, destinate să-l adăpostească și pe el când *îi va sosi ceasul*.” (Rebreanu, 1932, p. 745)

• *a sparge gheața* ‘to start an activity’ (lit. “to break the ice”): “Ion plecă acasă cu Ana de mână. Era beat, dar nu-și arăta totuși mulțumirea. Doar în suflet se bucura *c-a spart gheața*.” (Rebreanu, 1920, p. 294); “Pentru început era suficient. *S-a spart gheața*, iar mâine, când va vedea-o, fiindcă are să profite imediat de invitație, va fi mai calm și se va putea explica ...” (Rebreanu, 1938, p. 420)

• *a sporovăi (torăi) verzi și uscate* ‘gossiping, stringing together things you want and don’t want, saying nothing, lies, stories’ (lit. “to talk green and dry”): “Mai *sporovăi puțin, verzi și uscate*, apoi fugi acasă aducându-și aminte c-a lăsat mâncarea în clocot și o fi dat în foc...” (Rebreanu, 1920, p. 68); “De-abia seara își veni în fire, zicându-și că marele preot e un zevzec care *torăie verzi și uscate*, și că Isit, oricare fi, nu mai poate rămânea în Casa Femeilor lui Dadefra.” (Rebreanu, 1925, p. 804)

• *a sta pe ghimpi* ‘to be restless, to be extremely impatient, to be restless’ (lit. “to sit on thorns”): “Titu *stătuse pe ghimpi*. Îl rodea o emoție ca în preajma unui examen greu.” (Rebreanu, 1920, p. 152); “Voia tânărul să nu țină seama și totuși *stătuse pe ghimpi* la masa și înghițise cu noduri căci Miron Iuga fusese și mai ursuz ...” (Rebreanu, 1932, p. 354)

• *a trage cu coada ochiului* ‘to look furtively, to look on the run, without being noticed’ (lit. “to wink”): “Ordonanța așeză masa, *trăgând cu coada ochiului* spre Bologa.” (Rebreanu, 1922, p. 528); “Om prudent, Busuioc *trăgea mereu cu coada ochiului* într-acolo.” (Rebreanu, 1932, p. 388); “Oloman fu agreabil surprins de explozia aceasta de admirație. *Trase cu coada ochiului* după Rosmarin care însă continua colocviul cu Iancu Petrescu, aproape indiferent de restul lumii.” (Rebreanu, 1934, p. 38); “... zise Ciufu supus către Vasilica, *trăgând cu coada ochiului* spre Dăniloiu.” (Rebreanu, 1940, p. 598)

5. Conclusions

The two disciplines, phraseology and stylistics, intertwine and influence each other. Phraseologisms highlight the lexical beauty of the Romanian language and people and at the same time constitute a rich source of expressiveness in the work of writers. I highlighted the close connection between phraseology and stylistics by following the stylistic component of the phraseology used by Liviu Rebreanu in his novels, which contribute to a greater degree of expressiveness in the narrative plane compared to the dialogic one.

References

- Coteanu, I. (1973). *Stilistica funcțională a limbii române, Stil, stilistică, limbaj/ Functional stylistics of the Romanian language, Style, stylistics, language*. Bucharest: Publishing House Academiei Republicii Socialiste România.
- Hristea, Th. (1984). *Sinteze de limbă română/ Syntheses of the Romanian language*. Bucharest: Publishing House Albatros.
- Jordan, I. (1947). *Limba română actuală. O gramatică a greșelilor/ Current Romanian language. A grammar of mistakes*. Bucharest: SOCEC & Co. S. A. R Publishing House.
- Jordan, I. (1975). *Stilistica limbii române/ Stylistics of the Romanian language*. Bucharest: Publishing House Științifică.
- Irimia, D. (1999). *Introducere în stilistică/Introduction to stylistics*. Iasi: Publishing House Polirom.
- Munteanu, Cr. (2006). Tehnica utilizării frazeologismelor expresive/ The technique of using expressive phraseology. *Limba română/ Romanian language*. XVI, 7-9, pp. 150-158. Chisinau.
- Munteanu, Cr. (2013). *Frazeologie românească. Formare și funcționare/ Romanian phraseology. Training and operation*. Iasi: Institutul European.
- Munteanu, Șt. (1972). *Stil și expresivitate poetică/ Poetic style and expressiveness*. Bucharest: Științifică Publishing House.
- Rebreanu, L. (1986). *Romane/ Novels*, Vol. I-III. Bucharest: Cartea Românească Publishing House.
- Tohăneanu, G. I. (1969). *Stilul artistic al lui Ion Creangă/ The artistic style of Ion Creangă*. Bucharest: Științifică Publishing House.
- Vianu, T. (1965). Dubla intenție a limbajului și problema stilului/ The double intention of language and the problem of style. *Despre stil și artă literară/ On literary style and art*. Bucharest: Tineretului Publishing House.

Vianu, T. (1968). Cercetarea stilului/ Style research. *Studii de stilistică/ Stylistic studies*. Bucharest: Didactică și Pedagogică Publishing House.